

DZIAŁ X OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 2190), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej – określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. – zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek lub położnych.

4. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

CHAPTER X HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. The Law on Health Care Activities, dated 15th April 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 2190), replacing the Law on Care Health Facilities – specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

3. Presented in the section data (for 2011 – health care institutions) performing medical activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, palliative care wards, sanatoria).

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives.

4. Data regarding **medical personnel** concerns persons employed: in units engaged in medical activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2019 poz. 602, z późniejszymi zmianami).

5. Dane o stacjonarnej opiece zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane o łóżkach w placówkach **stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szcękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, a także urologię;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- psychiatrycznych – łóżka na oddziałach leczenia uzależnień;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i materiały medyczne.

Data includes persons working full-time, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships.

Data about **persons with the right to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practice medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29th March 2019 on Doctors and Dentists Specializations (Journal of Laws 2019 item 602, with later amendments).

5. Data on in-patient health care do not include day-care.

Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data regarding **beds in in-patient health care units** concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-care places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Data regarding beds in:

- surgical wards are given together with general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, maxillo-facial, cardiosurgery and urology;
- infectious disease wards are given together with beds in communicable disease wards;
- psychiatric wards are given together with beds in addiction recovery wards;
- tubercular wards are given together with beds in pulmonology wards.

6. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

7. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

8. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyków w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

10. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

11. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podano zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” (X Rewizja), obowiązującą od 1997 r.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

12. Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (jednolity tekst Dz. U. 2019 poz. 409, z późniejszymi zmianami), opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

13. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 rok, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2019 poz. 1111, z późniejszymi zmianami).

14. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,

7. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

8. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

10. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and are located in rural areas.

11. Data concerning incidence of infectious diseases is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" obligatory since 1997 (ICD-10 Revision).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

12. According to the law on childcare for children younger than 3 years, dated 4th February 2011 (uniform text Journal of Laws 2019 item 409, with later amendments), care can be organized in nurseries, children's clubs, provided by day carer and nanny.

13. Data concerning family support and foster care, from data for 2012, are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9th June 2011 (uniform text Journal of Laws 2019 item 1111, with later amendments).

14. Day-support centre – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

1) **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,

- 2) **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach.**

15. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze:**
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
 - c) zawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa); w tym:
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 1390),
 - zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz.U. 2018 Nr 969, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
- 2) **rodzinne domy dziecka** – w tym samym czasie, może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

- 2) **specialist centre** – organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** – carries out motivating and socio-therapeutic activities,
- 4) **in a combination of the forms.**

15. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, health-care, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster families:**
 - a) related,
 - b) non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings)
 - c) professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) including:
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29th July 2005 (uniform tekst Journal of Laws 2015, item 1390),
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 No. 969, with later amendments), underage mothers with children.
- 2) **foster homes** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

16. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

d) **specjalistyczno-terapeutycznego** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

16. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) **care and education centre**, which shall be exercised in the form of:

a) **an intervention** – provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

b) **a family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant.

c) **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,

d) **a specialist therapy** – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,

2) **regional care and therapy centre** – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time.

3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

17. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508).

18. Dane o **świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

3) **pre-adoptive intervention centre** – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

17. Data concerning **social welfare homes and facilities** are related to the institutions for which the founding bodies are: local government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Assistance of 12th March 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508).

18. Data on **social welfare benefits** are presented according to the Act on Social Assistance of 12th March 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. The benefit may be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (157). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Lekarze	5319	5288	5239	Doctors
w tym kobiety	3132	3103	3065	of which women
Lekarze dentyści	882	827	844	Dentists
w tym kobiety	726	669	680	of which women
Farmaceuci	1868	1921	1854	Pharmacists
w tym kobiety	1626	1653	1632	of which women
Pielęgniarki	12785	12383	12226	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa	1846	2283	2534	of which master of nursing
Położne	1486	1502	1531	Midwives
w tym magistrzy położnictwa	338	396	464	of which master of midwifery
Fizjoterapeuci	1534	1524	1614	Physiotherapists
w tym z wyższym wykształceniem	940	1257	1371	of which with higher education
Diagności laboratoryjni ^b	478	544	558	Laboratory diagnosticians ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 223; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. b Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

a See general notes, item 4 on page 223; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local government administration and National Health Fund. b Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (158). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 DOCTORS SPECIALISTS^a
 As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Lekarze ze specjalizacją	3615	3528	3522	Doctors with specialization
w % ogółu lekarzy	68,0	66,7	67,2	in % of total doctors
w tym:				of which:
Anestezjologii i intensywnej terapii	190	179	178	Anaesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	439	429	441	Surgery ^b
Chorób płuc	92	84	72	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	319	285	297	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	52	47	38	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	150	165	154	Cardiology
Medycyny rodzinnej	735	718	742	Family medicine
Neurologii ^{cd}	170	155	139	Neurology ^{cd}
Okulistyki	100	109	108	Ophthalmology
Onkologii ^e	41	46	47	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{fg}	70	52	61	Otolaryngology ^{fg}
Pediatrici	146	143	125	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii.....	209	211	217	Obstetrics and gynecology
Psychiatrii ^c	116	121	125	Psychiatry ^c
Radiodiagnostyki ^f	159	146	153	Radiology ^f

a Patrz notka a do tabl. 1. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej, kardiouchirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d—f Również: d neuropatologii, e patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii, f radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej. g Razem z otorynolaryngologią.

a See footnote a to the table 1. b General, pediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic and maxillofacial surgery, cardiosurgery as well as urology and vascular surgery. c Including children's specialists. d-f) Also: d) neuropathology. e) oncological pathology, oncology and hematology. f oncological radiotherapy and children's radiology. g Including otorhinolaryngology.

TABL. 2 (158). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Lekarze dentyści ze specjalizacją	225	219	218	Dentists with specialization
w % ogółu lekarzy dentyistów	25,5	26,5	25,8	in % of total dentists
w tym:				of which:
Chirurgii stomatologicznej	31	25	30	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	2	5	2	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	42	39	39	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	15	14	12	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	49	38	44	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	31	30	26	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	54	68	65	Restorative dentistry

a Patrz notka a do tabl. 1.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a See footnote a to the table 1.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (159). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1186	1288	1261	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	820	915	901	urban areas
wieś	366	373	360	rural areas
Praktyki lekarskie^b (stan w dniu 31 XII)	414	379	352	Medical practices^b (as of 31 XII)
miasta	243	220	201	urban areas
wieś	171	159	151	rural areas
Porady udzielone^c w tys.	19122,9	18666,7	18765,8	Consultations provided^c in thousand
miasta	14931,9	14700,6	14839,4	urban areas
wieś	4191,0	3966,1	3926,4	rural areas
lekarskie	16137,3	16320,0	16404,9	doctors
w tym specjalistyczne	6038,0	6015,2	6003,7	of which specialized
stomatologiczne	2985,6	2346,7	2360,8	dental

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 225. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). Od 2017 r. porady nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej regulowane są ustawą z dnia 25 maja 2017 (Dz.U. 2017 poz. 1200). Do 30.09.2017 r. porady wykazywane są w Podstawowej Opiece Zdrowotnej (POZ), a od 01.10.2017 r. w Nocnej i Świątecznej Opiece Zdrowotnej łącznie z poradami w ramach podkontraktów ze szpitalem na wykonywanie tych porad.

a See general notes, item 8 on page 225. b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. c Including consultations paid by patients (non-public funds). From 2017, Holiday and Nighttime Medical Services are regulated by the Act of 25 May 2017 (Journal of Laws 2017, item 1200). Till 30/09/2017, consultations is shown in Primary Health Care (POZ), and from 01/10/2017 Holiday and Nighttime Medical Services including consultations under subcontracts with the hospital.

TABL. 4 (160). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII				
Szpital ogólne	57	53	45	General hospitals
Szpital psychiatryczne	3	3	3	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1	1	1	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo–lecnicze ^b	22	22	21	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno–opiekuńcze ^b	7	6	10	Nursing homes ^b
Hospicja	6	6	7	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	5	5	4	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	7	6	6	sanatoria
szpitale	2	2	2	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII				
Szpital ogólne ^c	11307	11190	10988	General hospitals ^c
Szpital psychiatryczne	1202	1162	1092	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	30	30	30	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo–lecnicze ^b	1288	1306	1374	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno–opiekuńcze ^b	262	224	360	Nursing homes ^b
Hospicja	74	80	108	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	72	87	52	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	1110	1179	1124	sanatoria
szpitale	224	224	268	hospitals
LECZENI w tys. IN-PATIENTS in thousand				
Szpital ogólne ^d	463,4	411,7	454,6	General hospitals ^d
Szpital psychiatryczne	11,6	11,0	10,1	Psychiatric hospital
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	0,1	0,1	0,1	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo–lecnicze ^b	2,3	2,2	2,2	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno–opiekuńcze ^b	0,7	0,6	0,8	Nursing homes ^b
Hospicja	1,2	1,2	1,4	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	1,3	1,2	0,1	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze:				Health resort treatment patients:
w sanatoriach	22,3	20,3	23,8	in sanatoria
w szpitalach	5,8	3,7	4,4	in hospitals

a Patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 224. b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. c Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

a See general notes, item 5 on page 224. b Including psychiatric types facilities. c Including beds and incubator for newborns. d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: In regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (161). **SZPITALA OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	57	53	45	General hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	11307	11190	10988	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	52,8	52,6	51,9	per 10 thousand population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	2225	2101	2028	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	541	514	493	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	2197	2158	2173	Surgical
Pediatrycznych	581	469	467	Paediatric
Ginekologiczno-płożniczych	1136	1159	1115	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	292	283	288	Oncological
Anestezjologii i intensywnej terapii	168	191	187	Anaesthesiology and intensive therapy
Zakaźnych	244	243	238	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	612	613	595	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	80	82	69	Dermatology
Neurologicznych	649	653	660	Neurological
Psychiatrycznych	456	442	452	Psychiatric
Leczeni^c w tys.	463,4	411,7	454,6	In-patients^c in thousand
w tym na oddziałach ^d :				of which in specified wards ^d :
chorób wewnętrznych	106,7	100,7	97,9	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	39,1	37,5	36,6	of which cardiological ^b
chirurgicznych	107,3	112,2	108,4	surgical
pediatrycznych	23,0	19,3	18,1	paediatric
ginekologiczno-płożniczych	60,3	63,6	59,4	gynaecological-obstetric
onkologicznych	20,4	16,9	17,7	oncological
anestezjologii i intensywnej terapii	3,5	3,8	3,9	anaesthesiology and intensive therapy
zakaźnych	10,1	16,0	9,6	communicable
gruźlicy i chorób płuc	19,4	19,1	18,1	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	3,2	3,1	3,1	dermatological
neurologicznych	28,5	28,5	28,8	neurological
psychiatrycznych	4,5	4,3	4,6	psychiatric
Wypisani w tys.	447,0	393,6	437,3	Discharges in thousand
Zmarli w tys.	10,8	11,9	11,8	Deaths in thousand
Leczeni ^c na:				In-patients ^c per:
10 tys. ludności	2162	1933	2143	10 thousand population
1 łóżko ^e	41,0	36,8	41,4	bed ^e
Przeciętny pobyt chorego w dniach	6,1	5,9	6,0	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	261	261	259	Average bed use in days

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 224. b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. e Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a See general notes, item 5 on page 224. b Including intensive cardiological care wards. c Excluding inter-ward patient transfers. d Including inter-ward patient transfers. e Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (162). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31st grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	88	88	89	89	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	48	48	54	57	basic
specjalistyczne	40	40	35	32	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe	19	15	16	16	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	18	26	26	23	Admission room ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d					Calls to the incident places ^d
w tys.	180,8	185,4	193,4	192,0	in thousand
na 1000 ludności	82,9	86,5	90,8	90,5	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotne ^d :					Person who received health care benefits ^d (during the year):
w tys.	181,6	188,6	194,6	193,0	in thousand
w tym:					of which
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	9,4	10,5	11,3	11,3	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	76,4	84,5	87,5	91,2	aged 65 and more
na 1000 ludności	83,2	88,0	91,4	91,0	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 225. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. d W ciągu roku.

a See general notes, item 9 on page 225. b Organizational cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. d During the year.

TABL. 7 (163). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Apteki	793	819	831	812	Pharmacies
w tym prywatne	785	815	829	810	of which private
w tym na wsi	239	244	241	233	of which in rural areas
Punkty apteczne	51	56	58	54	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	51	56	58	54	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2581	2445	2392	2445	pharmacy and pharmaceutical outlet
1 aptekę	2747	2613	2559	2608	pharmacy
w tym na wsi	4877	4720	4722	4866	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1659	1715	1740	1701	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 225.

a See general notes, item 10 on page 225.

TABL. 8 (164). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	10	10	10	10	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	27,6	25,5	25,2	27,8	Blood donors in thousand
w tym honorowi	27,5	25,4	25,2	27,8	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	49,9	49,7	50,4	55,7	Number of collected donations ^b of whole blood in thousand
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	64,9	63,6	61,3	64,6	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thousand

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się w przybliżeniu 200 ml, jeden litr osocza równa się w przybliżeniu 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. c One unit of Fresh Frozen Plasma equals approximately of 200 ml, one litre equals approximately of 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (165). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thousand population				
Gruźlica	646	486	466	497	29,6	22,7	21,9	23,4	Tuberculosis
Krztusiec	3	100	79	22	0,1	4,7	3,7	1,0	Whooping cough
Wirusowe zapalenie wątroby	189	284	271	225	8,7	13,3	12,7	10,6	Viral hepatitis
typ A	2	2	38	32	0,1	0,1	1,8	1,5	type A
typ B	69	69	55	45	3,2	3,2	2,6	2,1	type B
typ C	118	213	178	148	5,4	9,9	4,8	7,0	type C
Różyczka	278	76	3	–	12,7	3,5	0,1	–	Rubella
AIDS ^a	6	3	–	1	0,3	0,1	–	0,0	AIDS ^a
Salmonellozy	508	535	811	609	23,3	25,0	38,1	28,7	Salmonella infections
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	55	7	2	13	2,5	0,3	0,1	0,6	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	2273	2031	2271	2640	488,6	524,7	573,8	656,3	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	541	757	540	605	24,8	35,3	25,4	28,5	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	37	32	29	32	1,7	1,5	1,4	1,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	46	16	22	41	2,1	0,7	1,0	1,9	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	11	9	12	12	0,5	0,4	0,6	0,6	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	140	134	92	62	6,4	6,3	4,3	2,9	Mumps
Grypa ^c	9063	78786	118809	137949	415,4	3676,1	5579,8	6502,1	Influenza ^c
Choroby weneryczne	55	48	31	50	2,5	2,2	1,5	2,4	Venereal diseases
Szczepieni przeciw wściekliznie	261	401	368	340	12,0	18,7	17,3	16,0	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health - NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (166). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Żłobki	14	52	78	116	Nurseries
w tym publiczne	14	22	1	1	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach ..	7	7	8	2	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce	15	19	18	Children's clubs
w tym publiczne	-	-	-	of which public
Miejsca	1285	2819	3846	5031	Places
w tym:					of which:
w żłobkach	1086	2413	3221	4639	in nurseries
w klubach dziecięcych	228	409	337	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	2038	3801	5336	6610	Children staying (during the year)
w tym:					of which:
w żłobkach	1729	3335	4640	6194	in nurseries
w klubach dziecięcych	255	452	323	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecię- cych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	41,4	102,5	127,4	163,2	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,3	45,3	61,0	77,2	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	98,4	93,3	94,5	91,8	per 100 places

TABL. 11 (167). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
Stan w dniu 31 grudnia
DAY-SUPPORT CENTRES
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
O G Ó Ł E M	80	87	88	97	2622	2594	2302	2313	TOTAL
Opiekuńcze	69	69	66	74	2321	2139	1822	1864	General care
Specjalistyczne	11	14	13	16	301	383	358	372	Specialized
Praca podwórkowa	2	5	3	.	43	76	31	Street work
W połączonych formach	2	4	4	.	29	46	46	In a combination of the forms

TABL. 12 (168). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017 ^a	2018 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1686	1768	1681	1691	Foster families
Spokrewnione	1420	1188	1109	1120	Related
dzieci ^b	1912	1573	1463	1478	children ^b
Niezawodowe	215	499	485	479	Non-professional
dzieci ^b	320	656	632	648	children ^b
Zawodowe ^c	51	81	87	92	Professional ^c
dzieci ^b	208	250	270	271	children ^b
Rodzinne domy dziecka	11	15	16	Foster homes
dzieci ^d	76	109	121	children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. b W 2010 r. w wieku do 18 lat, w latach 2015–2018 w wieku do 25 lat. c W 2010 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. b In 2010 up to the age of 18, in 2015–2018 up to the age of 25. c In 2010 professional families, not related to the child. d Up to the age of 25.

TABL. 13 (169). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	37	58	83	81	1083	1048	1033	978^b	48	174	174	100	Care and education centres intervention family socialization combining tasks of the centres ^c
interwencyjne	2	2	2	2	17	37	32	14	–	–	–	–	
rodzinne	9	11	36	37	192	146	208	210	8	89	52	15	
socjalizacyjne	14	26	25	23	425	541	454	399	25	57	97	62	
łączące zadania placówek ^c	12	19	20	19	449	324	339	355	15	28	25	23	

a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 227. b W tym 49 wychowanków w wieku 0–3 lata i 65 w wieku 4–6 lat oraz 21 sierot i 110 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 16 on page 227. b Of which 49 residents at age 0–3 and 65 at age 4–6, 21 orphans and 110 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 14 (170). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	69	73	69	79	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b	5554	5595	5256	5717	Places ^b
na 10 tys. ludności	25,5	26,1	24,7	27,0	per 10 thousand population
Mieszkańcy ^b	5339	5191	5009	5401	Residents ^b
w tym kobiety	2420	2377	2290	2516	of which women
w tym do 18 lat	228	161	113	107	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku ..	1410	1138	1262	1372	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24,5	24,3	23,6	25,5	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie ..	340	240	262	333	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b Including branches.

TABL. 15 (171). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	69	73	69	79	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
Osoby w podeszłym wieku	21	21	21	29	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy ...	13	14	13	16	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	12	16	16	14	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	5	7	7	6	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	10	12	13	14	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	4	4	5	3	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	2	–	1	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	15	12	12	13	Homeless
Inne osoby	5	9	8	8	Other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach^c	5339	5191	5009	5401	Residents in homes and facilities^c
dla:					for:
Osób w podeszłym wieku	1335	1096	1015	1351	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	634	777	681	804	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1065	1310	1330	1285	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	369	129	113	126	Children and young mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorych ..	732	814	826	884	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	287	288	292	298	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	131	31	–	25	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	730	658	670	546	Homeless
Innych osób	56	88	82	82	Other persons

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. c Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. c Including branches.

TABL. 16 (172). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
 SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2010	155863	TOTAL
	2015	136524	
	2017	106750	
	2018	97746	
Pomoc pieniężna	56548	111058,5	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasiłek:			Benefit:
stały	10313	51977,2	permanent
okresowy	17710	33428,6	temporary
celowy	28378	25055,5	appropriated
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	71	307,9	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	41198	59557,3	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	479	1760,9	Shelter
Posiłek	33991	17014,5	Meals
Ubranie	5	0,6	Clothing
Sprawienie pogrzebu	183	491,0	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	6442	40225,6	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	73	58,4	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 228. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 18 on page 228. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.